

Vogel van papier

Driemaandelijks tijdschrift
Jaargang 15, Nummer 4
Oktober-November-December 2009

België-Belgique
P.B.
8560 Wevelgem 1

Aan:

V.u.: E. Debrouwere
Olmenlaan 30
8560 Moorsele

IN DIT NUMMER:

Culinaire Kerstwensen	1
Encocada de Cameron	4
Wel en Wee	5
Inwijding van het nieuwe bijgebouw	9
Weer een nieuwe stap: een doctoraatsproject	10
Een kleine uitdaging	13
Praktische informatie	14

NIEUW EMAILADRES VANAF 01.01.2010: inge.debrouwere@gmail.com

CULINAIRE KERSTWENSEN...

Geschreven op een bedje van verwondering en betovering...

Al is het "dansend op een slappe koord"...

Dag allemaal,

Al enkele dagen geleden moest deze kerstbrief klaar zijn. Maar mijn muze was op vakantie en ik werd daarenboven geveld door een zware "buikgriep", mogelijks typhus of meer bekend een salmonella-infectie om "U" tegen te zeggen en waar ik nu nog bibberig en zwak van ben. Daarom en misschien ook nog om andere redenen zal ik deze kerstbrief schrijven "dansend op een slappe koord" en afsluiten met een lekker Ecuadoraans receptje om zelf weer wat op positieven te komen en te voldoen aan de belofte gemaakt in de vorige Vogel van Papier.

Als nooit tevoren heb ik nagedacht en gepiekerd over wat hier nu te schrijven en vooral het hoe ervan. Zelfs in mijn ziekbed liet deze brief me niet met rust. Ik dacht aan onze bisschop van Brugge, van wie ik elk jaar een mooie kerstboodschap ontvang: Hoe doet hij dat om elk jaar opnieuw een mooie kerstboodschap te schrijven, altijd vol van hoop, vol goede wensen, vol vrede en geloof, elk jaar opnieuw? Zou die kerstboodschap echt weergeven wat hij in zijn binnenste zelf voelt? Zou dit een echt eerlijke en persoonlijke kerstboodschap zijn, elk jaar opnieuw? Ik Zou het hem graag eens vragen.

Deze kerstbrief confronteert me elk jaar opnieuw en elk jaar steeds meer met mezelf. Ik wil niet steeds in dezelfde toon schrijven, niet steeds over hetzelfde, niet steeds dezelfde jaarbalans opmaken, met nadruk op al het goede wat geweest is. Dat wordt eentonig en is misschien elke keer een

beetje minder geloofwaardig voor julie. Maar anderzijds wil ik ook geen afstand doen van het misschien soms kinderlijk enthousiasme waarmee ik vroeger, zomaar vanzelf, kon schrijven, De ene keer over heel mooie dingen, de andere keer over intrieste situaties. Maar dat was en is altijd maar een "beschrijven van" en ik wil misschien wat verder gaan.

Trouwens, deze situaties keren nog steeds terug en eens te meer mogen we weer terugblikken op een heel intens en rijk jaar:

Het werd immers weer een jaar met heel blije en mooie gebeurtenissen, zoals de ongelukkige en mooie vakantie die we deze zomer mochten genieten of de vele keren dat we iemand mochten zien openbloeien in Taporí zoals het meisje dat in verwachting was, verschopt, één en al miserie en pijn en dat nu opnieuw haar weg aan het vinden is, met een tedere blik kijkend naar haar kindje. Of gewoon zien hoe onze kinderen gezond en wel groeien en bloeien, het leven voor zich uit. En dan weer het hoopvolle: zoals het voorstel om een doctoraat te starten, een mogelijkheid om weer verder te gaan.

Maar ook dit jaar bleven we niet gespaard van kommer en kwel: Er was het intrieste overlijden van de papa van Joel, een jongen van ons dagcentrum. Dat terwijl zijn moeder een vergeëvolueerde vorm van leukemie heeft. En nog enkele andere mensen stierven, soms heel jong en totaal onverwacht. Ik moest ook machteloos toezien hoe Margarita toch maar niet vooruit geraakt: weer in verwachting, de kinderen die niet naar school gaan

Culinaire Kerstwensen (2)

en Stalin die almaar meer straatkuren aan het leren is. Dat terwijl we toch altijd verder stil aanwezig blijven. En dan is er nog Luis Eduardo, de jongen die toen hij drie was van een bus viel en er een zwaar hersenletsel en handicap aan overgehouden heeft, die voor de zoveelste keer in het ziekenhuis is opgenomen, dit jaar zelfs voor de tweede keer. De eerste keer werd hij stervend op straat gevonden met een gesprongen appendicitis. Nog weken lang verzorgden we de besmette buikwonde waar de groene dikke stinkende etter zomaar uitliep. Nu ligt hij met een open onderbeenfractuur in het ziekenhuis, al twee maanden lang. Opnieuw werd hij aangereden door een auto en ligt hij daar alleen maar in zijn bed. Te wachten op god weet wat...

Zo zie je maar, vanzelf verval ik weer in het "beschrijven van" en elk jaar is er het goede en het minder goede, telkens opnieuw, vroeger, nu en later.

Maar toch is er meer en is het anders dan voorheen: Er verandert iets in de manier van beleven, vooral dan van de trieste situaties, want met het blije daar kan ik alleen maar heel intens blij mee zijn. Daar stellen we veel minder vragen bij, misschien omdat alles altijd zo zou moeten zijn. Daarenboven, vroeger was er meer verwondering en betovering bij al dat goede, of beter: er was meer tijd voor verwondering en betovering, tijd om te kijken en alles in me op te nemen, zonder meer, zonder het te willen "begrijpen". Alles leek toen veel eenvoudiger.

Nu is er veel minder tijd voor betovering en verwondering. Ik heb constant tijd tekort. Overal kom ik te laat. Er is immers zoveel te doen. Dus is er zeker veel minder tijd om stil te staan bij het feit dat de zonsopgang bij ons thuis hier zo

mooi is, en de kleuren van de bergen en de wolken. Er is veel minder tijd om al dat ingoede in me op te nemen.

En het trieste wat ons overkomt: Ik probeer het te begrijpen, maar het lukt niet zo goed. Misschien lukt het niet zonder het tegengewicht van de bewuste verwondering en betovering om al het goede waar nu zoveel minder tijd voor is. Soms probeer ik alles meer te begrijpen door alles wat "rationeler" en "wetenschappelijker" aan te pakken. Maar dan kom ik alleen maar tot de conclusie dat we eigenlijk helemaal niets van het leven begrijpen: niets van het goede en niets van het Trieste. En juist dat is misschien wat me nu sterk maakt en zeker van iets waarvan ik vroeger misschien niet zo zeker was: Het feit dat we er eigenlijk helemaal niets van begrijpen is het reinste bewijs van het feit dat er iets zoveel groters en mooiers boven en rondom is. En alleen wat betovering en verwondering om wat goed is, kan de pijn om het trieste wat verzachten.

Moge al het blije en al het goede wat jullie en ons allemaal volgend jaar zal overkomen ons met wat betovering en verwondering behoeden, sterken en vooral helpen om al het "onbegrijpelijk" trieste ook intens te beleven en ons te omringen met warme liefde en zoete goedheid.

En om deze kerstbrief toch nog luchtig en verteerbaar af te sluiten, dit zachte kokosgerechtje met garnalen een typisch feestgerecht waarbij je je zowaar aan de rand van de Indische Oceaan onder palmbomen bij zachte zeebries kunt wanen.

Zalig kerstmis en gelukkig nieuwjaar,

Quito, 15 november 2009.

ENCOCADA DE CAMERON

Ingrediënten:

Een teentje look
Een beetje boter of olie
Een rode of witte ajuin in kleine stukjes gesneden
Een rode paprika, in blokjes gesneden
Een kilo roze garnalen of rivierkreeftjes of vaste witte vis
Een tas fijngesnipperde koriander (let wel: het gaat om de verse groene koriander, niet de korianderzaadjes)
Een tas fijngesnipperde peterselie
Eén of twee blikken cocosmelk
Een tas geraspte kokos
Een half blokje visbouillon

Bereidingswijze:

De geperste look even stoven in de boter
De ajuin en paprika toevoegen en stoven tot die glazig worden
De garnalen of rivierkreeftjes of vis toevoegen en net gaar laten worden. Als de vis gaar is, mag je die onmiddellijk weer uit de pan halen
De kokosmelk en het visbouillonblokje toevoegen en zachtjes aan de kook brengen
Daarna de koriander en peterselie toevoegen
Als alles zachtjes "broebelt" mag je de vis weer toevoegen en alles nog kort op een zacht vuurtje laten garen terwijl je de geraspte kokos er beetje bij beetje aan toevoegt.

Je moet geen wáter toevoegen aan de bereiding. Zout mag naar smaak gebruikt worden.

In ieder geval is het belangrijk dat de kokosmaak niet verloren gaat en daarom mag je op het einde de bereiding niet te lang laten koken.

Je dient alles onmiddellijk op, samen met witte rijst en eventueel gebakken kookbananen.

Smakelijk,
met de groeten van Saulo
en van Regien die hielp bij de vertaling van dit recept.

Wel en Wee (I)

Wel en wee Vogel 2009/4

Zondag 13 september 2009

Verder alles goed hier maar wel heel moe want het was een heel drukke week met heel veel heen-en-weer-gecross - vier pagadders opnieuw naar school! - en ondertussen werd er ook hard gewerkt, vooral voor Taporí en voor Memisa. Ook met mijn twee uniefstudenten had ik de handen vol. Eén werkt aan een heel interessant onderwerp (een opvolgingssysteem vanuit de staatsmaterniteit van de kinderen met hoog risico op neuromotore problematiek met eventueel handicap) en de andere ... een luie trien van het Ministerie van Volksgezondheid. Ze heeft blijkbaar echter wel al door dat het bij mij zo niet zal lukken en ze is dan toch maar in gang geschoten.

In Taporí zijn er deze week enkele heel moeilijke en ingewikkelde patiënten geweest. Onder andere een kindje van vier maanden oud met een lever- en galwegenatresie, d.w.z. dat er geen afvoerwegen voor de gal zijn waardoor er nu al een ernstige levercirrose is. Zo'n kindje zou een levertransplantatie moeten krijgen maar in het kinderziekenhuis werd alle hoop al opgegeven. Wij zijn toch nog een andere weg opgegaan via een privaat ziekenhuis om toch alle mogelijke wegen te proberen maar er lijkt weinig hoop.

Zaterdag 19 september 2009

In Taporí blijft het ook deze week druk met moeilijke en ingewikkelde problemen. Met wie ik het meest in zit is de mama van Joel, een kind met het downsyndroom dat naar ons dagverblijf komt. Die vrouw heeft al enkele jaren chronische leukemie. Nu kwam ze maandag op consultatie met een grote zweer op haar enkel, eigenlijk meer een ulcus. Op zich is het niet moeilijk om dat te verzorgen en dat komt nog wel meer voor maar bij haar gaat het om

de oorzaak ervan: hoogst waarschijnlijk treden er bij die leukemie verwickelingen op en dat zou wel eens geen goed teken kunnen zijn. We zullen maar weer een kaarske ontsteken...

Maandag 28 september: 'groetjes en enkele vragen....'

Hier is de rust weergekeerd sinds Saulo terug thuis is na de rondreis met Jayac in de US. Ze hebben het heel goed gesteld en zijn blijkbaar heel content. Alles was goed georganiseerd, veel optredens, deftige overnachtingen (zelfs in een Radisson-hotel ...) Alles in orde dus. Ikzelf ben weer aan het genieten van te kunnen doorwerken want de voorbije drie weken was alles weer in stukjes en brokjes: eten maken, kinderen voeren en afhalen, telefoons beantwoorden, klusjes opknappen en werken voor Jan en Alleman en weinig kunnen voortdoen aan grotere opdrachten.

Zaterdag 3 oktober 2009

Hier alles min of meer weer in de gewone plooi maar nu staat het land op stelten. President Correa heeft het heel hard te verduren. De onderwijsmensen zijn aan het staken, echt opgejut door hun vakbond maar jammer genoeg zonder enige rationele reden. 't Gaat alleen maar om macht. En de Indigenas in het Amazone-woud zijn in opstand gekomen, zogezegd omdat er in de nieuwe wetgeving over het water gaten zouden zitten "waardoor het water wegloopt naar de privésector". In werkelijkheid zijn ze gewoon opgestookt door Lucio, een vorige heel valse president die aan de macht kwam door een regering omver te werpen en nu wellicht weer hetzelfde op het oog heeft.

Het is hier dus spannend maar we duimen van ganser harte dat de mensen op de duur inzien dat ze gewoon gebruikt wor-

Wel en Wee (2)

den door een paar despoten die hun macht terugwillen. Tegelijkertijd is het toch zo jammer en confronterend om te zien hoe mensen echt niet gezond kritisch zijn en zich voor een appel en een ei laten omkopen tot er zelfs doden vallen.

Woensdag 21 oktober 2009

Veel te vertellen maar te weinig tijd om alles te schrijven. Liset, oudste dochter van Isabel (die zwarte vrouw die het winkeltje van Taporí runt en die ook op de laatste pagina van de vogel van papier staat) ondernam zondagavond een zelfmoordpoging. Zij is nu 18 jaar oud, heeft een kindje van 20 maanden, en het ging al een tijdje slecht: niet geslaagd op school, meedoen aan een "modellen"-opleiding, in de escortewereld terechtkomen - want mooi is ze zeker - discotheken, drank ... Veel meer moet ik zelf niet beschrijven. Zondagavond ontplofte alles, net bij de thuiskomst van haar moeder Isabel die samen met Carmita en twee kinderen van Taporí voor een week in Bolivia was waar ze deelnamen aan een heel intense en mooie ATD-bijeenkomst. Ondertussen is Liset al weer uit het ziekenhuis en moest er nogal wat uitgepraat en georganiseerd worden zowel wat de psychologische opvang als de praktische kanten betreft. Luz en ik hebben er serieus ons werk mee en wat me vooral bezorgd maakt is, dat ze zelf veel gevaren en de ernst van alles wat aan het gebeuren is, niet onder ogen ziet of wil zien. Verder is ook het verhaal van de papa van Joel, het jongetje met ernstig downsyndroom en bijna volledige blindheid. De papa is vorige week heel plots overleden aan een fulminante longontsteking. We begrijpen er niets van

want hij is zelf binnengestapt in het ziekenhuis en na nog geen 24 uur was hij gestorven. In het ziekenhuis zeggen ze dat het niet de Mexicaanse griep geweest is maar we hebben onze twijfels. Zijn vrouw, de moeder, die chronische leukemie heeft, was de week ervoor serieus ziek, zo ziek dat Kathy, mijn collega, haar meenam naar het staatsgezondheidscentrum, waar men haar tamiflu, het antigriep middel dat gebruikt wordt bij Mexicaanse griep, gaf. Het blijft voor ons een grote vraag.

Dinsdag 27 oktober 2009

Vandaag veel consultaties gedaan en daarna voor de eerste keer naar de leesclub van de school van Sarah gegaan: interessant en eens iets helemaal anders en ook nog op een goed intellectueel niveau! Ik heb er deugd van gehad. Het boek waarover gesproken werd, en dat we dus uiteraard ook gelezen hadden, is van een Colombiaanse, Laura Restrepo, en het heeft ook in het Nederlands als titel "Delirium": een heel hard verhaal over fantasie en waanzin, over de harde gevolgen van een verscheurde maatschappij. Misschien is dit nog een literatuurtip. 't Was wel geen gemakkelijk en ook geen "mooi" boek maar het was wel heel confronterend.

Maandag 9 november 2009

In Taporí loopt alles verder goed met vorige donderdag een interessante personeelsvergadering waarbij we naast de gewone organisatorische en administratieve zaken opnieuw onze wortels opzochten. Isabel en Carmita gingen immers met twee kinderen naar Bolivia waar ze deelnemen aan een internationale (Latijns-Amerika) bijeen-

Wel en Wee (3)

komst van ATD en Taporí. De opmerking van Isabel was heel terecht: dat we door ons groeien en "institutionaliseren" misschien soms wel een beetje onze wortels vergeten of ter wille van het 'instituut Taporí' vergeten voor wie we er eigenlijk zijn. Dat is jammer en mag niet gebeuren. 't Werd een interessant reflectiemoment waarbij iedereen eerst in zijn eigen binnenste keek. Enerzijds is het inderdaad nodig dat er regels zijn, dat statuten nageleefd worden, dat er moet gezorgd worden voor financieel evenwicht, maar anderzijds moet er ook nog altijd plaats zijn voor mensen die "niet mee kunnen met structuren" en dat zijn meestal de mensen uit die vierde wereld. Nochtans mogen/kunnen we hen ook niet alles toegeven. Zelf denk ik soms, en dan ook weer niet, dat ik daar een relatief goede balans in gevonden heb: tussen geven en ondersteunen en dan weer tot de orde roepen en bijsturen.

Zo ben ik nu sinds enkele maanden op weg met een meisje van 17 uit Otavalo, familie van mensen die van in het begin naar Taporí kwamen, arm, oprecht maar waardig, net zoals de familie van Rosita, onze harde werkster die het papier recycleert. Dat meisje raakte, al dan niet gewent, zwanger. Toen haar ouders dit te weten kwamen, werd ze uit huis gegooid en kwam ze bij haar tante terecht en via die tante bij ons. De zwangerschap bleek niet pas drie maar wel minstens zeven maand gevorderd te zijn en een goede maand later werd het kindje geboren. Een week na de bevalling kwamen ze opnieuw op consultatie: één hoopje miserie, zij en dat kindje. Het kindje helemaal geel, een sleutelbeenfractuur, hongerig. En de mama heel bleek door een zwaar bloedverlies tijdens de bevalling, haar borsten rood en hard en met diepe tepelkloven, koorts en hoesten en huilen van ellende, niet alleen door de fysieke pijn. Meer dan twee uur heeft

deze consultatie geduurd: het belangrijkste was tot rust brengen, orde op zaken stellen, ontwarren en verzachten. Intussen zijn we enkele weken verder: het kindje is gezond en groeit als een kool, de mama krijgt wat kleur en er verschijnt weer een glimlach op haar gezicht. En nu is het dus misschien tijd om opnieuw wat structuur te helpen geven ...

't Wordt weer een lange mail en ik zou nog over zoveel meer kunnen vertellen. 'k Heb toch echt wel nood aan wat tijd om te bezinnen want mijn gemoed is een beetje zwaar, zonder reden hoor, want wat ons thuis betreft draait alles goed rond, maar 'k heb nood om eens ondergedompeld te zijn in mooie dingen en om echt verwonderd te kunnen zijn om wat mooi en goed is. En daar zie ik hier in het alledaagse werk soms heel weinig van en door de vermoeidheid heb ik soms nog weinig energie over om in het weekend erop uit te trekken. Nochtans is de natuur hier zo mooi. Misschien moeten we volgend weekend nog maar eens naar Mindo gaan of naar de Meren van Mojanda en de wind door ons haar laten waaien. Dan zie ik weer dat alles geschapen is om mooi en goed te zijn.

Zondag 15 november 2009

Hier een veel mindere dag: 'k ben geen "sikke weird" en 'k ben zo ziek gelijk nen hond: overgeven en overgeven en nog eens overgeven, en buikpijn en hoofdpijn dat het gene naam heeft. Waarschijnlijk was een "vers" fruitsapke in Quito de boosdoener. Hopelijk ben ik morgen oké om te gaan werken.

Woensdag 18 november: 'kort en goed'

Al bij al denk ik dat Cristina, onze boekhoudster, dit jaar ook weer heel behoorlijk haar werk gedaan heeft. Ze bijt toch iedere cent in twee vooraleer die uitgegeven wordt en verdedigt Taporí met

Wel en wee (4)

hand en tand. Dat doet deugd om te zien. De begroting 2010 zullen we opmaken op 17 december, een beetje vroeger dan normaal, want haar bevallingsdatum is uitgerekend tussen Kerstmis en Nieuwjaar en ... we nemen "het zekere voor het onzekere" hoewel je maar nooit weet. De grote algemene vergadering hebben we dan op 22 december. Hopelijk kan ze er nog bij zijn, want ze is toch wel een sturende en sterke kracht.

In de consultatie gisteren was het weer druk, druk en nog eens druk, met enkele heel moeilijke patiëntjes, o.a. dat kind met zijn stembandverlamming bij wie tot nu toe nog altijd niets gebeurd is. Even ter herinnering: hij werd enkele jaren geleden geopereerd in een klein "flut"ziekenhuisje van de stad Quito omdat zijn traankanaaltjes verstopt waren. Maar een verkeerde behandeling zorgde ervoor dat hij in coma ging en gedurende drie weken moest beademd worden waardoor hij een bijna volledige stembandverlamming opliep. Dat kind is ondertussen 6 jaar oud en ademt sindsdien, echt waar, gelijk een blaasbalg. Hij moet hard trekken om de adem binnen te krijgen en kan helemaal geen inspanningen doen. Spreken is ook heel moeilijk. Hij is ondervoed omdat bijna al zijn energie naar "adem halen" gaat. Hij gaat niet naar school en zodra hij een klein verkoudheidje heeft, is dat een drama want hij verstikt bijna. Sindsdien is er een heel getouwtrek aan de gang, zowel over de legale kant van de zaak en wie dus de onkosten voor de behandeling zal betalen, als i.v.m. wat nu de juiste behandeling zal zijn. En uiteindelijk weet niemand meer wat er nu moet gebeuren. Nu is het voorstel dat we vanuit Taporì een soort van "gemeenschappelijk overleg" organiseren bij de dokters, om een gezamenlijke beslissing te nemen. Maar 't is helemaal geen gemakkelijke en aangename klus, vooral omdat men hier

helemaal niet gewoon is "overleg te plegen": iedereen doet maar op zijn eentje verder en probeert daarbij telkens zoveel mogelijk om de andere dokters af te breken. Deze situatie kennen we al lang, maar het is de eerste keer dat hier heel erge gevolgen aan verbonden zijn. Laten we hopen dat het ons lukt

Voilà, 'k ga nog een beetje verder werken aan het doctoraatsvoorstel. En deze week moet ik ook nog het projectje voor Medihulp klaar krijgen. De cursus rond de reorganisatie van het revalidatieluw van Taporì moet gepland, geen gemakkelijke klus en een ware uitdaging. Maar tot nu toe gaat het goed en we zijn al zes vergaderingen ver. Belangrijk is het boeiend te houden en ik denk dat we volgende week een spelleke "blossus" gaan spelen, kwestie van alle "processen" goed in mekaar te doen passen. We zullen zien wie de beste strateeg lijkt te zijn: die zal dan zeker de beste capaciteiten hebben om coördinator te worden. Ik vermoed dat het wel eens Victor Hugo zou kunnen zijn, onze nieuwe ergotherapeut die tot nu toe 8 uur per week in Taporì aan het werk is. Hij werkt tot nu toe het grootste deel van zijn tijd in een revalidatiecentrum voor kinderen met hersenverlamming met alleen motorische problemen, zonder leerproblemen. Dat centrum werd ongeveer tegelijkertijd als Taporì opgestart door een vrijwilliger uit Frankrijk (Rijsel zelfs, dicht bij de deur). Hij heet Patrick Gentet en is kinesist. Het project draaide heel goed, was heel goed geïnstalleerd en had de naam heel goed te zijn maar de geldkraan, vanuit de Orde van Malta, werd dichtgedraaid en Patrick keerde terug naar Frankrijk. Het centrum draait niet meer. Jammer en misschien weer een gebeurtenis om zelf veel uit te leren.

Inwijding van het nieuwe bijgebouw

Het nieuwe bijgebouw

Het hoofdgebouw

Bijna af

Wie zou er komen om het lint door te knippen ... ?

Gezegend ...

En feesten maar !

Weer een nieuwe stap: Een doctoraatsproject

Dag allemaal,

Graag in het kort iets over het hoe en waarom van het doctoraatsproject dat ik graag gedurende de komende vijf jaar wil uitwerken.

De inhoud van het onderzoeksproject is eigenlijk het verderzetten en misschien zelfs een logisch gevolg van datgene wat we in Tapori al 15 jaar lang doen: integrale basisgezondheidszorg voor iedereen, dus ook voor mensen met chronische gezondheidsproblemen, o.a. de kinderen, jongeren en volwassenen met een handicap, waarbij diegenen die het meest verstoken zijn van hulp, door armoede en uitsluiting, op de eerste plaats komen.

We kozen er bewust voor een kleine, lokaal goed ingeburgerde organisatie te zijn, waarbij vanuit de bevolking zelf naar oplossingen voor de bestaande problemen gezocht wordt: "bottom-up"- strategieën in plaats van "top-down", omdat we ervan overtuigd zijn dat op die manier het project duurzamer is en een groter impact heeft. En we blijken aan het juiste eind getrokken te hebben, want er is veel aan het veranderen in Pomasqui, het dorp waar we aan het werk zijn, en niet in het minst wat de sociale perceptie over handicap betreft. Mensen die op zoek zijn naar zorg en ondersteuning vinden almaar in groter getale de weg naar onze v.z.w., steeds van verderaf. Tapori is daardoor een gonzende bijenkorf, heel dynamisch en in

constant groei.

Maar dat is nu misschien onze grootste bedreiging: almaar groeien is niet goed, want dan vallen we in elkaar als een plumpudding. Tapori mag eigenlijk niet meer groeien, want zoals het nu is, is het goed. We mogen geen eilandje worden waar “supergespecialiseerde” dienstverlening geboden wordt, want even verder is er niets meer.

Dus moet het groeiproces een andere kant uit: niet in de hoogte, maar wel in de breedte. Misschien is de tijd rijp om te werken op het niveau van het gezondheidsdistrict waar we op basis van onze ervaring. en tegelijkertijd almaar bijlerend en onze blik verruimend, proberen om een integraal ondersteuningsmodel voor mensen met een handicap, gebaseerd op de lokale gemeenschap en op de eerstelijnsgezondheidszorg, uit te bouwen, zoals luidt in de doelstellingen van het onderzoeksproject:

“Dit onderzoeksproject wil door sociale verandering de kwaliteit van leven van mensen met een handicap in het gezondheidsdistrict 8 in Quito verbeteren, dit zowel wat functioneren betreft alsook op het gebied van activiteiten, participatie en sociale inclusie. Dit willen we bereiken door een lokaal sociocultureel ingebed, integraal en kwalitatief hoogstaand ondersteuningsmodel te ontwikkelen dat op ethische, sociaal verantwoorde en duurzame wijze afgestemd is op de reële zorg- en ondersteuningsbehoefte van de mensen met een handicap, gebaseerd op concepten als “geïntegreerd lokaal (gezondheids)systeem”, Primary Health Care en “community-based-rehabilitation”.

Toen ik dit jaar in juni dit idee, nog helemaal niet uitgewerkt onder de vorm van een onderzoeksproject maar wel als projectvoorstel dat we misschien bij de Vlaamse Interuniversitaire Raad – Universitaire Ontwikkelings-samenwerking zouden kunnen indienen, uit de doeken deed bij Prof. Dr. Jo Lebeer van de Universiteit van Antwerpen, opperde hij het idee om hierrond eerder een doctoraatsstudie uit te voeren. Zijn interesse, enthousiasme en uitgebreide kennis over het onderzoeksonderwerp deden mijn blik weer oprichten... Het was immers lang geleden dat mensen uit de institutionele wereld een heel concrete en directe blijk van geloof en interesse in dit helemaal niet voor de hand liggende onderwerp gaven... en dat deed ongelooflijk deugd.

Vorig jaar rond Kerstmis, toen ik mijn eigen opgemaakte werkagenda voor 2008 evalueerde en een nieuwe planning voor het komende jaar wilde opmaken, maakte ik immers een risicovolle maar bewuste keuzen: Ik had er in mijn binnenste voor gekozen om in 2009 het thema “mensen met een handicap” definitief centraal te stellen. Op het einde van elk jaar maak ik een algemeen werkschema voor het volgende jaar op: huisartsenconsultatie, coordinatie van Tapori, lesgeven in het Instituut voor Volksgezondheid, projectjes opvolgen voor Memisa en... “diverse themas rond de zorg voor mensen met een handicap”. Jammer genoeg moest ik telkens op het einde van de laatste drie jaar met lede ogen toezien dat dit laatste onderwerp het minst uitgewerkt was. De belangrijkste redenen hiervoor waren tijdsgebrek en gebrek aan financiële ondersteuning voor dit onderwerp. Om als gezin rond te komen had ik verschillende bijkomende werkaanbiedingen, vooral consultancies, aangenomen, op zich zeker interessant en waarbij ik veel bijleerde maar die dikwijls vertrokken vanuit het interessepunt van diegenen die deze studies financierden en jammer genoeg meestal met weinig concrete positieve resultaten voor de mensen die in armoede en miserie verder ploeteren. Daarbij komen telkens weer de vele gezichten van kinderen, jongeren en volwassenen met een handicap hier in Quito voor ogen.

Het antwoord van Prof. Jo Lebeer bevestigt, samen met de heel intensieve en interessante stage in het Dominiek Savio Instituut te Gits en enkele mooi uitgewerkte en afgewerkte onderzoeksprojectjes in Tapori rond specifieke onderwerpen in verband met handicap, dat mijn keuze rond kerstmis vorig jaar correct was... en ik hoop van harte dat dit jaar het startschot van een project op middellange termijn mag zijn, waarbij ik mijn tijd en kennis ten volle ten dienste mag stellen van mensen met een handicap voor wie hier in Ecuador nog een hele lange weg te gaan is naar een waardig en kwaliteitsvol leven.

Ik dank u nu reeds voor alle interesse die u betoont en de mogelijke steun die u dit onderzoeksproject wil geven.

Hartelijke groeten,

Inge Debrouwere.

Een korte samenvatting van het Doctoraats-onderzoeksproject

Handicap is een “sociale constructie” die ontstaat uit de interactie tussen een individu en de maatschappij. In dit socio-culturele handicap-paradigma zoekt men naar de co-existentie van de begrippen “gelijkheid” en “diversiteit”, eerder dan de bevestiging van de dichotomie tussen beiden. Participatie van alle betrokken actoren is hierbij een centraal gegeven. Dit is het denkkader van waaruit dit onderzoek een aanbodgestuurd zorgmodel, tot nog toe voornamelijk gebaseerd op enerzijds een traditioneel paradigma en anderzijds een biomedisch revalidatiemodel, zoekt om te vormen tot een integraal vraaggestuurd ondersteuningsmodel.

Dit onderzoeksproject zal uitgevoerd worden in het Gezondheidsdistrict 8 in het noorden van Quito – Ecuador. Er wonen ongeveer 300 000 mensen en omvat zowel stadsmarginale wijken als landelijke gebieden. Het aantal mensen met een handicap is onzeker en schommelt volgens verschillende officiële cijfers tussen 10 000 en 36 000 personen. Het is een verborgen, niet georganiseerde en socio- economisch zwakke bevolkingsgroep voor wie het zorgaanbod vanuit de gezondheidssector ontoereikend, uiterst gefragmenteerd en jammer genoeg vaak van bedenkelijke kwaliteit is.

Het onderzoeksdomein van dit voorstel bevindt zich op het terrein van de medisch-sociale wetenschappen en het onderzoek van gezondheidssystemen, meer bepaald handicapstudies en de organisatie van de eerstelijnsgezondheidszorg.

In eerste instantie zal in dit onderzoek een voornamelijk maar niet uitsluitend kwalitatieve beschrijvende studie van de ondersteuningsbehoefte en van het bestaande zorgaanbod voor mensen met een handicap uitgevoerd worden. Deze studie moet een systemisch en systematisch beeld geven van de zorgvraag en van het bestaande zorgaanbod, van de gewenste zorg- en ondersteuningsdomeinen en van de rol die verschillende actoren hierbij op zich (kunnen) nemen. Op basis hiervan kan een theoretisch ondersteuningsmodel uitgewerkt worden (Duur: 2 jaar).

Bij een volgende “experimentele” stap zullen/zal (een) dynamische hypothese(s) uitgetest worden, gericht op het uitbouwen van een gecoördineerd netwerk van gezondheids- en gemeenschapsdiensten dat een antwoord biedt op de ondersteuningsvraag. Het theoretisch referentiekader van dit netwerk is een “geïntegreerd lokaal (gezondheids)systeem” dat voldoet aan het concept van Primary Health Care en waarbij het idee van “community-based-rehabilitation” door veldwerk uitgetest wordt. (Duur: 3 jaar)

De hoofdbedoeling van dit onderzoek is het proces waarbij een lokaal sociocultureel ingebed en kwalitatief hoogstaand integraal ondersteuningsmodel ontwikkeld wordt, dat op ethische, sociaal verantwoorde en duurzame wijze voldoet aan de ondersteuningsvraag van de mensen met een handicap en hun levenskwaliteit verbetert, beschrijven en analyseren.

Er wordt in eerste instantie expliciet voor bijna uitsluitend kwalitatieve onderzoeksmethodologieën gekozen waarmee men inzicht wil krijgen in de leefwereld van mensen met een handicap en de aard van hun “ondersteuningsproblemen”. Kwantitatieve onderzoeksmethodes zullen gebruikt worden om de bestaande epidemiologische informatie te toetsen en aan te vullen. Door middel van participatief actie-onderzoek beoogt men daarna een “sociale verandering” teweeg te brengen waarbij de ondersteuningsvraag van en het ondersteuningsaanbod voor mensen met een handicap naar elkaar toe groeien.

Kernwoorden:

Handicap, ondersteuningsbehoefte, ondersteuningsmodel, community-based-rehabilitation, empowerment, participatie, geïntegreerd lokaal gezondheidssysteem, eerstelijnsgezondheidszorg.

Een kleine uitdaging... om van te genieten: Een “magische” formule om weer meer tijd te hebben...:

Sinds enkele weken wordt de electriciteit in Ecuador gerantsoeneerd. Het regent hier al een hele tijd niet en onze belangrijkste hydro-electrische centrale (Paute) staat bijna helemaal droog. Dit is het gevolg van slechte planning, te hoog electriciteitsverbruik, de opwarming van de aarde. Alle redenen zijn goed en geldig. Iedereen heeft zo wel zijn uitleg, vooral om er de anderen de schuld van te geven.

Nu goed, feit is dat er dus geen electriciteit genoeg is en er moet gerantsoeneerd worden. En daarom wordt volgens een beurtrol, naargelang de ligging van bedrijven en ziekenhuizen en naargelang de verkeersstromen en het activiteitenpatroon de stroomtoevoer beurtelings in alle delen van Ecuador gedurende een aantal uur per dag volledig afgesloten. Zo bijvoorbeeld hadden wij deze week elke avond geen electriciteit van klokslag 18.00 uur tot 23.00 uur.

Alom gesakker en geklaag dus want men kan niet meer werken of niet meer studeren. Geen computer of internet. 's Avonds is er dus ook geen licht en geen televisie (De materniteiten zullen binnen negen maanden weer op volle toeren draaien...). Het verkeer is, met of zonder politieagenten op de kruispunten waar de verkeerslichten op rood, oranje en groen tegelijkertijd staan, een chaos. En ik werd vorige week ziek hoogst waarschijnlijk omdat de garnalen die wij op onze pizza legden voorzeker al een paar keer ontvroren en opnieuw hervroren werden in het koelvak van winkel. De productie valt stil en ons BNP, dat zowieso toch al niet zo hoog is, zal nu nog wat minder zijn 't ls toch niet te geloven hoe “afhankelijk” we zijn geworden en jammer genoeg ook hoe weinig creatief.

Wie helemaal niet klaagt zijn de kaarsenfabricanten en ook wij niet, want eerlijk gezegd is 't voor ons een zegen, precies alsof de avonden langer duren en we zweven in een zee van tijd en ruimte. Buiten op straat is het helemaal stil want iedereen blijft thuis, en de hemel heeft plots zoveel meer sterren. Er wordt veel minder getelefoneerd en je bent verplicht je bezig te houden met één ding, in stilte en op één en dezelfde plaats want met de kaarsen kan je niet zomaar heen en weer lopen. De kinderen spelen bij kaarslicht weer veel gezelschapspelletjes, blokus en jungle speed voorop. Ikzelf werk “op papier” verder aan het doctoraatsvoorstel en aan de planning en coördinatie van Tapori voor 2010 en elke avond lees ik enkele hoofdstukjes van het laatste nieuwe boek van Isabel Allende, “La isla bajo el mar” over de waardigheid en sterkte van de afrikaanse mensen die als slaven naar Amerika gebracht werden om er in de suikerrietplantages te werken. Om muziek te spelen of te maken heeft Saulo niet veel meer dan een mooie zelfgemaakte fluit of zijn gitaar nodig. En de slapende kindergezichten zijn bij kaarslicht nog zoveel engelachtiger dan anders.

Eigenlijk is het een kwestie van relativeren, creativiteit en organisatie..., een mooie oefening die ons voor even wat meer rust en tijd geeft.

Ik wilde jullie hierover dus geen “klaagbrief” sturen maar integendeel jullie voor dezelfde uitdaging stellen: Wie wil het proberen om gedurende een vijftal opeenvolgende dagen gedurende een vijftal uur de electriciteit volledig uitschakelen... ? Je zal zien dat het een zegen is.

Natuurlijk ben ik nu wel heel content dat ik dank zij de electriciteit deze mail nog net op tijd in de mailbox van papa krijg en dat we daarnet via skype grappen konden vertellen en Lientje nog een beetje ongeruster konden maken omdat opa al wist dat Sinterklaas hier op 5 december op bezoek komt en blijkbaar weet heeft van haar talrijke “slippertjes” op school door huiswerk vergeten te maken...

Maar voor eventjes en nu en dan dat mag zeker wel...

'k Ben benieuwd naar jullie mailkes hierover. Zorg evenwel dat alle kaarsjes ver van al wat brandbaar is staan.

Tot later.

✓ **ogel van papier**

**Vragen of opmerkingen bij
De ouders van Inge:
Etienne en Brigitte Debrouwere-
Allegaert**

Olmenlaan 30 8560 Moorsele

Telefoon&fax: (056) 41 43 68

E-mail: edebrall@skynet.be

HOE INGE CONTACTEREN ?

Calle de 11 febrero y Espejo s n
Zambiza - Quito -Ecuador

Tel en Fax 00 59 32 288 62 29

inge.debrouwere@gmail.com

De naam "**Tapori**" komt uit India. Hij wordt gegeven aan straatkinderen die zonder enig houvast of ondersteuning van familie of ouders, in riolen en treinstellen, op verlaten terreinen samen hun lot in handen nemen. Ook wie fysieke of mentale beperkingen heeft, blijft een volwaardig lid van de groep. Wie behendiger is en meer eten te pakken krijgt... kan meer delen met wie dit niet kan: een mooi en zuiver voorbeeld van "solidariteit".

Deze vogel op het net: <http://users.telenet.be/koen.vaneygen1/vogel/vogel.pdf>

TAPORI—ECUADORIAANSE VERSIE—VANDAAG

Inge startte haar **Tapori-project** in 1993 en het was aanvankelijk vergelijkbaar met een consultatiebureau van het Belgische Kind en Gezin, weliswaar op kleinere schaal. Binnen deze consultaties werden al vlug de andere noden van de mensen duidelijk en zo groeide het project stap voor stap uit tot een interdisciplinair gezondheidscentrum, een "**Centro de Salud Integral**", dat staat voor een lokale maar toch structurele aanpak van de totale armoede-problematiek.

Op dit ogenblik bestaat het project uit de volgende **vier onderdelen**:

- Een medisch-sociaal luik (consultatiebureau).
- Een revalidatiecentrum waar in vier luiken de zorg voor mensen met een handicap opgenomen wordt.
- Een educatief luik met bibliotheek voor kinderen en jongeren en een avondschool voor jongeren en volwassenen.
- Een socio-economisch luik met twee microbedrijfjes.

FINANCIËLE STEUN

Met fiscaal attest : (vanaf 30,00 €, verspreid over één of meer giften in hetzelfde jaar) :

000-0718676-03

Kontinenten — Doorniksesteenweg 149

8500 Kortrijk

Vermelding: Inge Debrouwere Ecuador

(Kontinenten is het administratief centrum voor missiewerking in

Zonder fiscaal attest :

083-2520839-06

Inge Debrouwere

Moorsele

Vermelding: Project Tapori

Wil je zelf op de een of andere wijze de vierdepijlerwerking van Tapori ondersteunen en bekendheid geven , heb je contacten bij instanties die verantwoordelijkheid dragen in derde- en vierdewereld ondersteuning, of ken je iemand die hierin geïnteresseerd is, laat het ons vooral weten op edebrall@skynet.be of 056/41.43.68 (ouders van Inge)